

Det här är de fyra delarna om Scribus

- 1 I första delen lär du dig navigera i programmet och skapa ditt första flygblad.
- 2 I andra delen går vi lite mer på djupet och gör grafik för exempelvis en webbplats.
- 3 I den tredje delen drar vi upp storleken och visar hur man gör ett stort plakat.
- 4 I den fjärde delen av serien visar vi hur du skapar en detaljerad och festlig inbjudan.

Loppmarknad

29 augusti kl. 12.00
FRAMFÖR BUTIKEN PÅ
TORGET

- Aktiviteter för barn
- Kaffe och kaka
- Fri entré

INBJUDNINGAR, AFFISCHER OCH FLYGBLAD

Förvandla dine idéer

Oavsett om det är ett flygblad för en loppmarknad eller en sång till ett födelsedagskalas, så blir dina trycksaker mycket snyggare om de är genomtänkt skapade i ett riktigt layoutprogram istället för Word eller Google Docs.

Journalist
Niklas Ernst

Om du någonsin har försökt skapa en broschyr, en affisch, eller till och med bara ett enkelt sänghäfte i en vanlig

ordbehandlare har du förmodligen snabbt insett alla begränsningar det innebär. Texter hoppar runt, bilder blir sneda, och ingenting går att placera riktigt där man vill ha det. Lyckligtvis finns professionella layoutprogram för just den här typen av uppgifter på

datorn som gör arbetet både enklare och roligare. Just ett sådant program är Scribus som den här serien ska handla om.

Scribus är ett så kallat DTP-program (Desktop Publishing) för att skapa allt från enkla flygblad till avancerade tidskrifter med detaljerad typografi, bilder och grafiska element.

Påminner om InDesign

Scribus är till funktion och utseende mycket likt Adobes layoutprogram InDesign. Den stora skillnaden är att Scribus baserar sig på så kallad öppen källkod och kan därför hämtas

I den här serien om Scribus visar vi hur du skapar ett flygblad, en inbjudan, en grafik för din webbplats eller sociala medier, och en affisch.

till verklighet

och användas gratis till skillnad från InDesign, som kan kosta flera hundra kronor i månaden att få tillgång till.

Så använder du programmet

När du arbetar i Scribus arbetar du med text- och bildrutor. Dessa rutor kan du placera fritt var du vill och du kan infoga det innehåll du vill ha i dem. Därefter kan du enkelt flytta runt rutor, ändra storlek eller redigera innehållet. Rutorna gör ditt arbete mycket mer flexibelt än om du skulle försöka göra samma sak i Word eller Google Docs. Du bestämmer exakt var saker och ting ska placeras och hur

de ska se ut, så att ditt projekt blir precis som du vill ha det. Du kan även gå på djupet med teckensnitt, justera avståndet mellan bokstäverna, och arbeta med lager – precis som det går att göra i bildredigeringsprogram. Det gör det mycket enklare att skapa en snygg layout utan att du känner dig begränsad eller förlorar överblicken.

Vi har delat upp serien om Scribus i fyra delar, där du lär dig allt mer om programmet under resans gång och uppgifterna blir allt mer avancerade. Vad du vill göra är upp till dig, men med vår guide är du väl rustad för att komma igång med ditt projekt.

Loppmarknad

29 augusti kl. 12.00
FRAMFÖR BUTIKEN PÅ
TORGET

- Aktiviteter för barn
- Kaffe och kaka
- Fri entré

BONNIER PC Scribus

Få dina trycksaker att se mycket bättre ut med ett riktigt layoutprogram som gör det roligare att jonglera med text och bilder.

Språk
Svenska

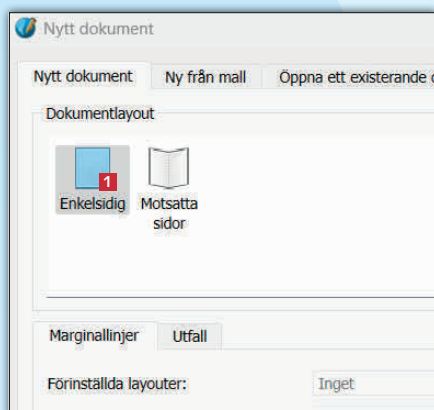
Fungerar med
Windows 10 och 11

Hämta programmet på vår hemsida:
pctidningen.se/2514

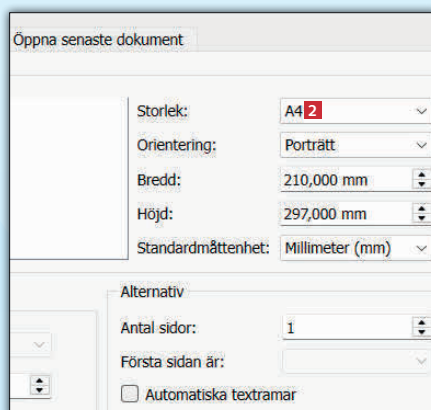

Kom igång med ett flygblad i Scribus

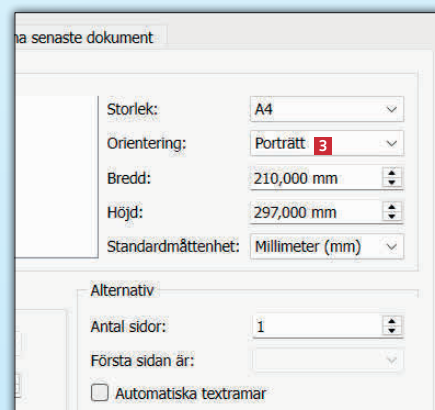
Börja med att välja rätt dokument för ditt Scribus-projekt så har du fått en bra start.

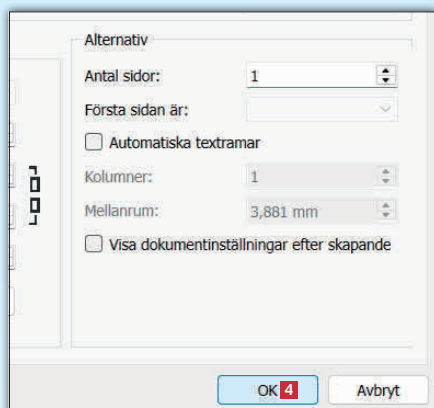
1 När du öppnar programmet första gången visas det här fönstret. Klicka på **Enkelsidig** **1**.

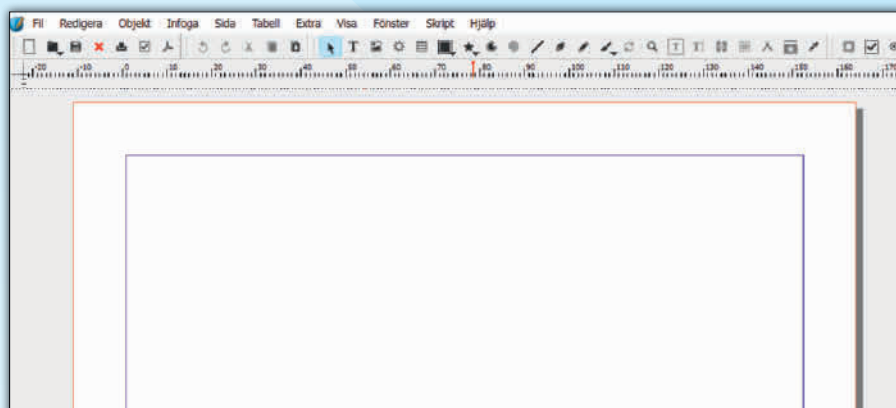
2 Du måste nu välja storlek på projektet. Här ska vi göra ett flygblad, så vi väljer **A4** **2**.

3 Eftersom vårt flygblad ska vara på höjled väljer vi **Porträtt** **3** som orientering.

4 Klicka slutligen på **OK** **4** för att öppna projektet i Scribus.

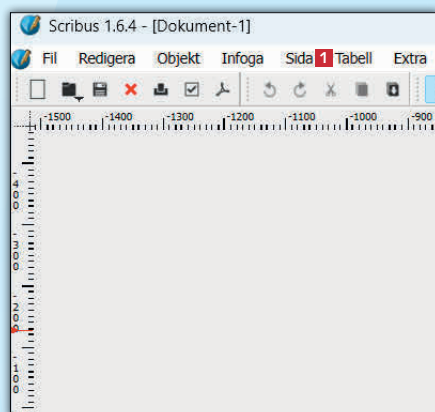
5 Du kan nu se din arbetsyta och är redo att påbörja ditt första projekt. Längst upp ser du verktygsfältet där du hittar dina verktyg.

Skapa en mall för ditt flygblad

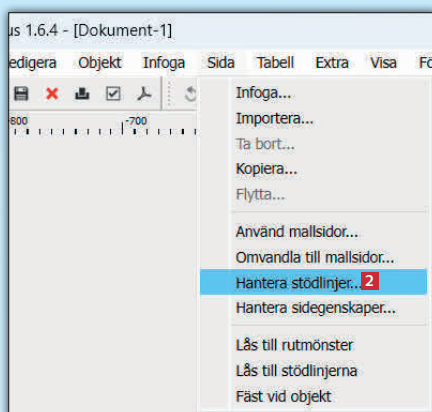
Det är en bra idé att infoga några stömlinjer i dokumentet så att det blir enklare att placera dina objekt korrekt. De kommer inte att ingå i den färdiga produkten.

Zoom enkelt in och ut

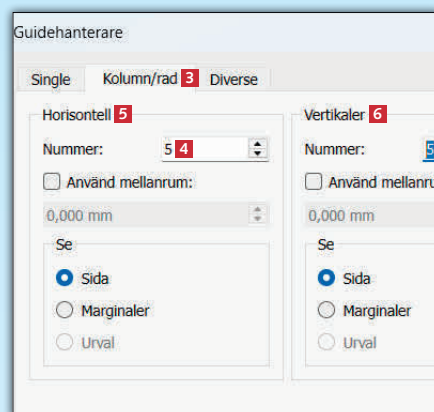
Om du håller ner CTRL-tangenten samtidigt som du rullar med mus-hjulet kan du snabbt zooma in och ut i Scribus. Det gör det mycket enklare att titta på dokumentet och se alla detaljer.

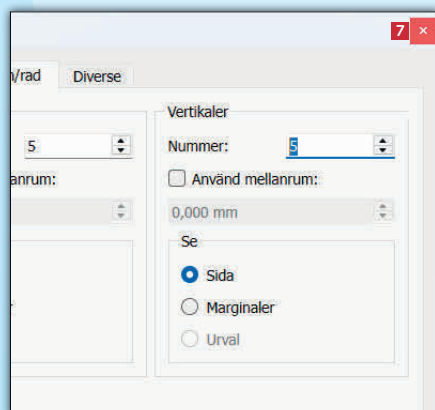
1 När dokumentet är öppet klickar du på **Sida 1** längst upp.

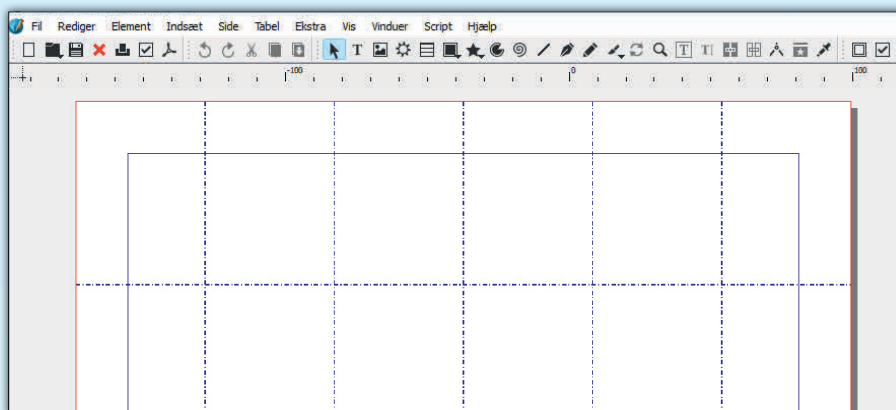
2 I menyn väljer du **Hantera stömlinjer...** 2.

3 Här ska du klicka på fliken **Kolumn/rad** 3. Välj ett antal, till exempel **5** 4 vid **Horisontell** 5 och **Vertikaler** 6.

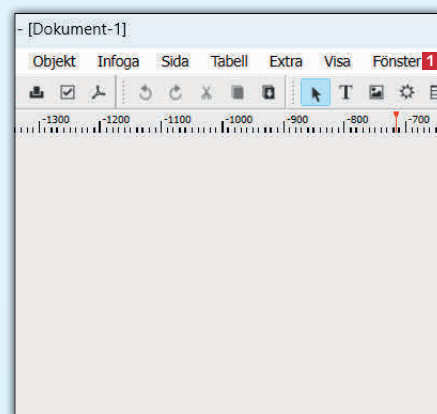
4 Klicka sedan på krysset 7 för att stänga fönstret med stömlinjer.

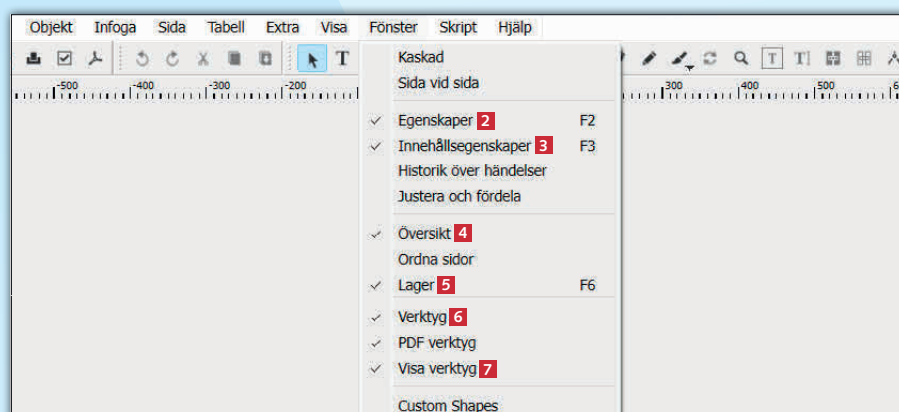
5 Nu har dokument fått stömlinjer som hjälper dig att placera dina objekt exakt både i förhållande till varandra exempelvis exakt i mitten av arbetsytan.

Öppna rätt verktyg i programmet

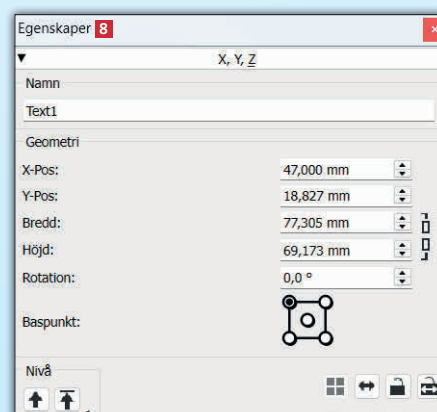
I Scribus finns det ett antal verktygsfönster som är bra att ha öppna när du utformar ditt flygblad. Här visar vi hur du öppnar dem.

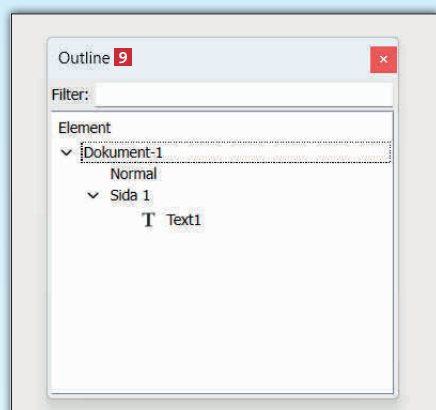
1 Som standard öppnas Scribus med endast ett fåtal verktygsfönster. För att alltid ha enkel tillgång till fler användbara verktyg klickar du på **Fönster 1** längst upp i Scribus.

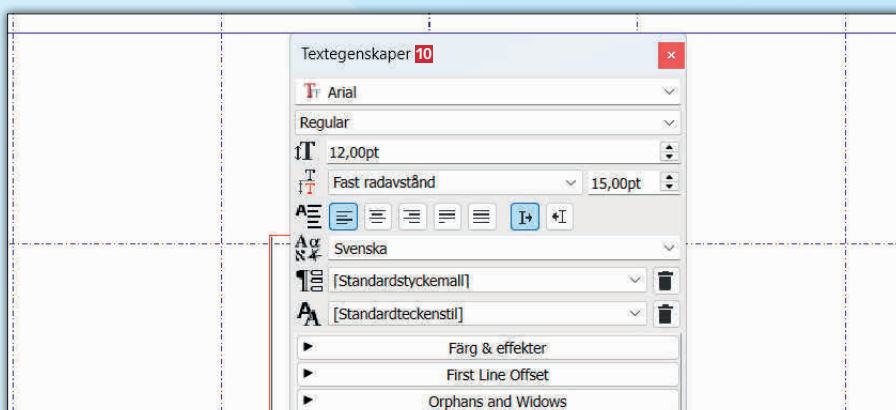
2 Här ska du välja följande fönster: **Egenskaper 2**, **Innehållsegenskaper 3**, **Översikt 4**, **Lager 5**, **Verktyg 6** och **Visa verktyg 7**.

3 Verktöget **Egenskaper 8** ger dig information om de enskilda objekten som du arbetar med, till exempel bredden på en textruta.

4 Verktöget **Outline 9** visar alla objekt i ditt dokument. Det är särskilt användbart om du har mycket text och bilder.

5 Tar vi en titt på **Textegenskaper 10** får vi ännu fler detaljer om ett objekt. Vi kan till exempel se vilket teckensnitt och vilken teckenstorlek som används i en textruta.

Loppmarknad

29 augusti kl. 12.00
FRAMFÖR BUTIKEN PÅ
TORGET

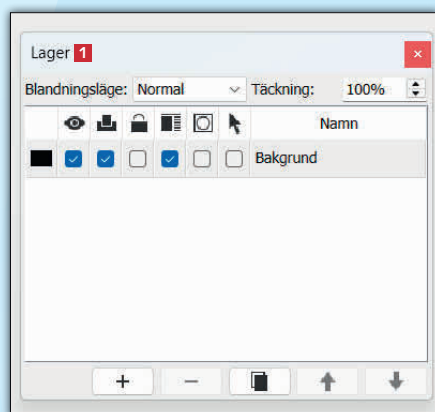
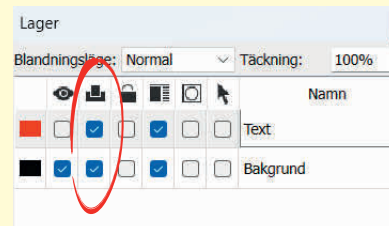
- Aktiviteter för barn
- Kaffe och kaka
- Fri entré

Så arbetar du med flera lager

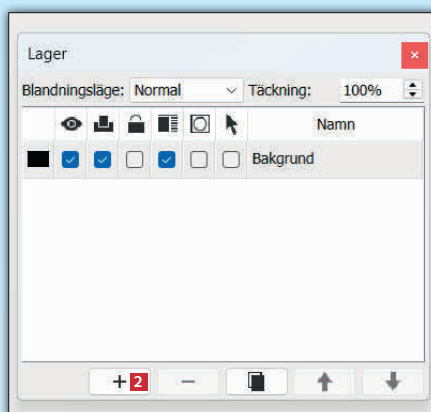
Ett särskilt viktigt verktyg i Scribus är lagerverktyget. Det gör att du kan arbeta i flera lager samtidigt, vilket kan vara mycket användbart.

Undvik att skriva ut lager

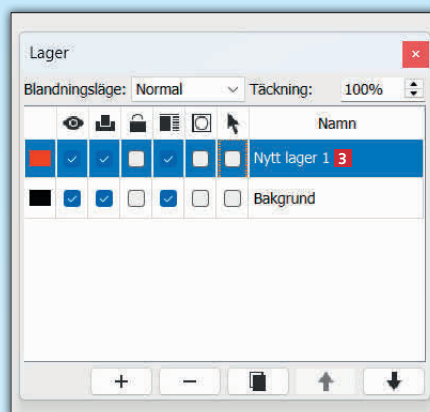
Om du har ett eller flera lager som du inte vill skriva ut, till exempel lager med guider eller en skiss, tar du bort skrivarikonen för det lagret. Då kommer de inte att finnas med när ditt projekt skrivs ut.

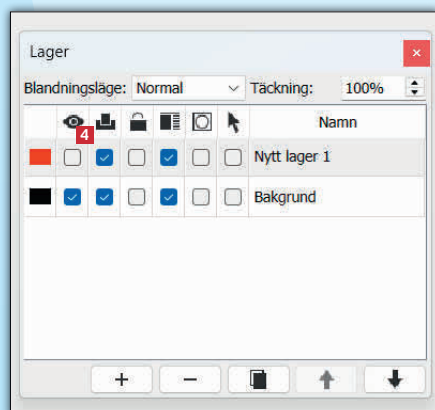
1 Med verktyget **Lager** kan du arbeta med flera olika lager samtidigt. Du kan till exempel låta bakgrunden bestå av en färg eller en bild som enkelt kan ändras.

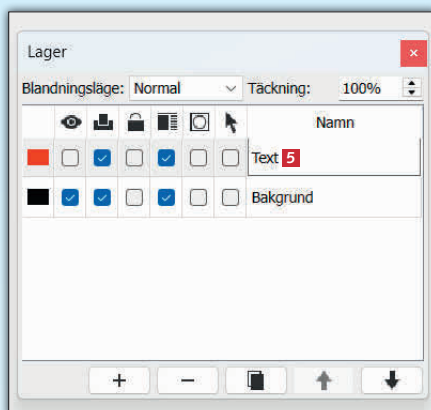
2 För att lägga till ett nytt lager klickar du på + längst ner i fönstret.

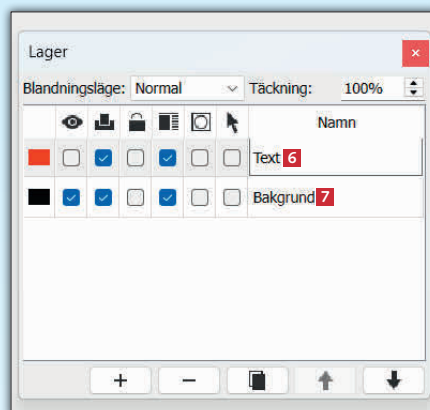
3 Du har nu ett extra lager att arbeta med. När det lagret är markerat är det där texter och bilder kommer att hamna när du skapar dem.

4 Om du tillfälligt vill dölja ett lager tar du bort boken bredvid ögat så att lagret blir osynligt.

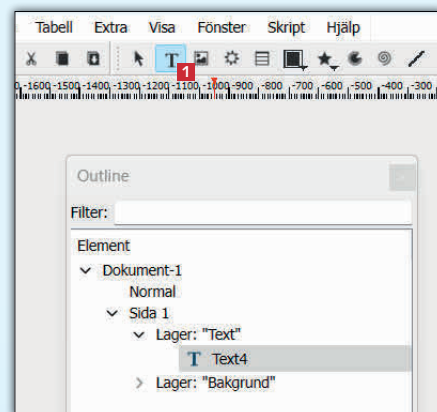
5 Du kan byta namn på ett lager genom att dubbelklicka på namnet. Om du arbetar med många lager blir ditt projekt mer överskådligt på det här sättet.

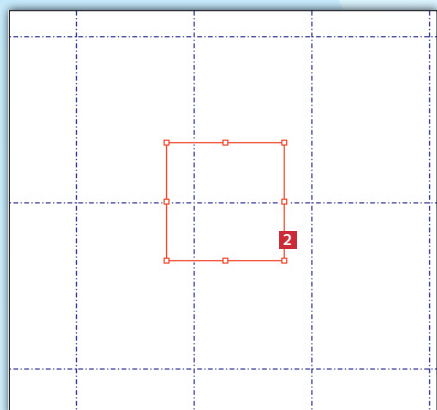
6 Här har vi döpt våra lager till **Bakgrund** och **Text**, så att vi vet var vi ska placera olika objekt och för att särskilja på textobjekten från bakgrunden.

Lägg till text på ditt flygblad

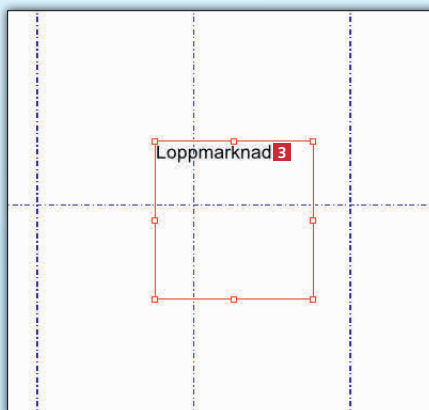
Du är nu redo att lägga till de första textrutorna. Det gör du med hjälp av textverktyget som du hittar längst upp i Scribus.

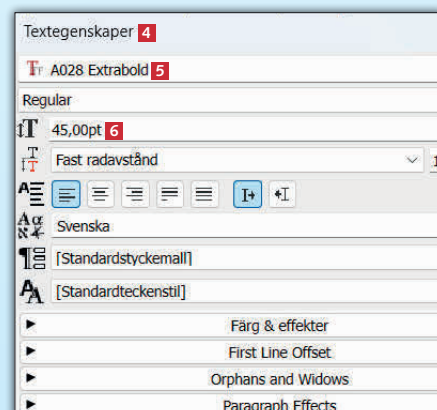
1 Klicka på **T** i verktygsfältet längst upp. Med det verktyget skapar du en ny textruta som du kan fylla med text.

2 Klicka nu på din arbetsyta för att skapa en textruta **2**. Du kan ändra storlek och position i efterhand.

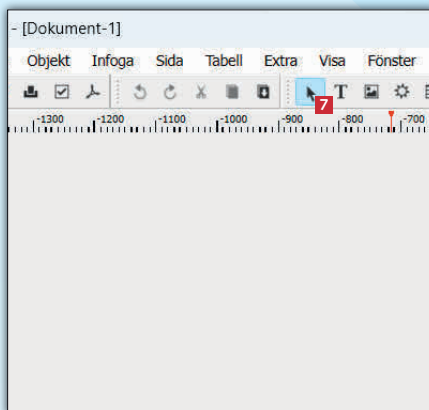
3 Dubbelklicka i rutan för att skriva din text. Här skriver vi **Loppmarknad** **3**. Dubbelklicka på ordet för att i nästa steg ändra teckensnitt och storlek.

4 I fönstret **Textegenskaper** **4** kan vi nu ändra teckensnitt **5**, teckenstorlek **6**, och en rad andra detaljer för texten.

5 Här har vi ändrat teckensnittet och dessutom gjort det större så att texten kan fungera som rubrik på vårt flygblad.

6 Om du vill flytta texten klickar du på pilen **7** och drar sedan textrutan med musen.

7 Här har vi lagt till flera textrutor med text i olika storlekar.

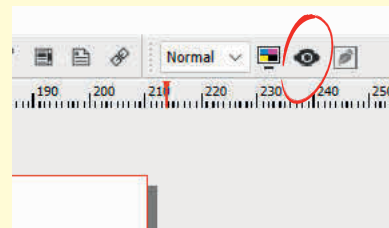
Loppmarknad

29 augusti kl. 12.00
FRAMFÖR BUTIKEN PÅ
TORGET

- Aktiviteter för barn
- Kaffe och kaka
- Fri entré

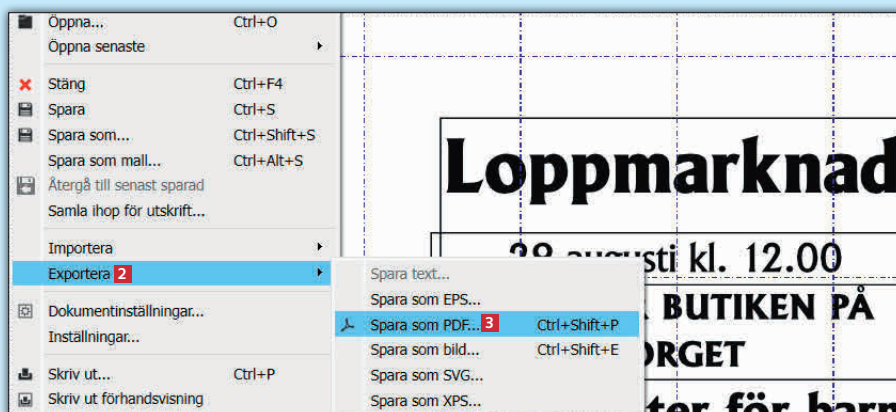
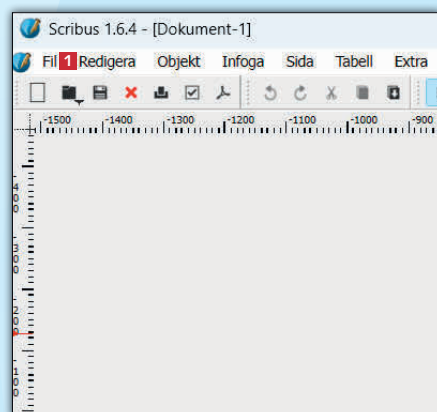
Se det färdiga resultatet

När du vill se ditt projekt utan textramar, hjälplinjer och andra hjälpmedel, då klickar du på ögat längst till höger i verktygsfältet. Då får du en uppfattning om hur det kommer att se ut när det är utskrivet.

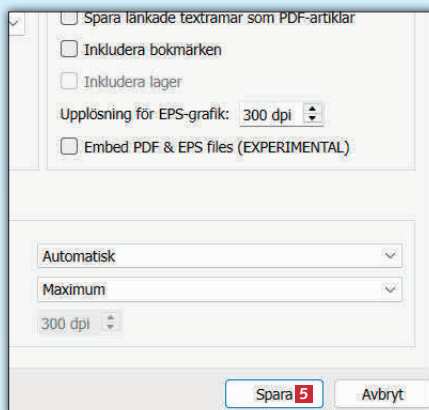
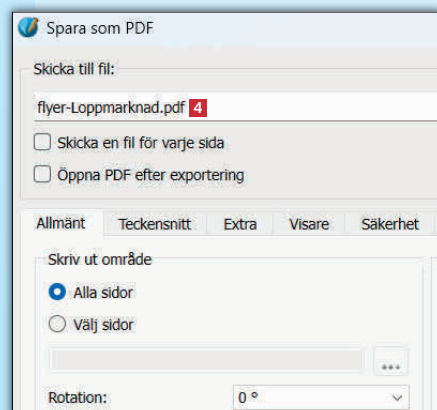
Skriv ut ditt färdiga arbete

Vi rekommenderar att du sparar ditt projekt som en PDF-fil. På så sätt är det lätt att dela med andra och att skriva ut.

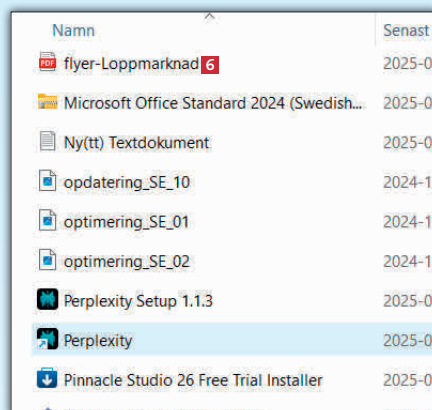
1 När du är färdig är det dags att skriva ut din kreation. Klicka på **Fil** **1** högst upp.

2 Välj **Exportera** **2** och sedan **Spara som PDF...** **3**.

3 Ge PDF-filen ett namn **4** så att du kan hitta den senare.

4 Klicka slutligen på **Spara** **5** nere till höger i rutan.

5 Nu sparas projektet som en PDF-fil **6** på datorn och du kan dela den i ett mejl, skriva ut den eller dela den på sociala medier.